

RIGSPOLITIET

POLITI

Justitsministeriet

Dato: 28. november 2016

POLITIOMRADET
NATIONALT EFTERFORSKNINGS-
CENTER (NEC)
Polititorvet 14
1780 København V

Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

Tlf: 33 14 88 88
Fax: 33 32 27 71
E-mail: nec@politi.dk
Web: www.politi.dk

Der vedlægges en foreløbig skematisk oversigt over konsekvenserne af det foreliggende udkast til aftale om Danmarks tilknytning til Europol.

Aftalens omfang

Europol forventes i løbet af 2017 at stille mere avancerede informationstjenester (EIS/QUEST) til rådighed for fuldgyldige medlemmer af Europol. Som nærmere beskrevet i det vedhæftede har de indledende drøftelser afdækket, at Danmark under aftalen alene vil være sikret fuld adgang til visse af Europolis mere simple informationsudvekslingsværktøjer, databaser m.v.

Rigspolitiets vurdering

På kort sigt er det Rigspolitiets vurdering, at den skitserede aftale vil sikre dansk politi en tilfredsstillende adgang til Europolis databaser m.v. Med tiden vil aftalen imidlertid stille dansk politi i en helt utilfredsstillende situation sammenlignet med fuldgyldige medlemmer af Europol.

Det er således Rigspolitiets samlede vurdering, at en manglende fuld dansk deltagelse i ovennævnte samarbejde bl.a. vil indebære en meget væsentlig begrænsning af dansk politis mulighed for at imødegå den avancerede kriminalitet, herunder bande- og netværkskriminalitet, som er kendetegnet ved sin internationale, grænseoverskridende og professionelle karakter, og som begås under anvendelse af vold, trusler og våben.

Endvidere vil en manglende adgang for dansk politi til effektivt at benytte Europolis moderne it-løsninger bl.a. afskære en effektiv understøttelse af det patruljerende politis daglige opgavevaretagelse. Eksempelvis vil en patruljes antræfning af udenlandske personer mistænkt for butikstyveri, ikke kunne understøttes gennem søgning fra betjentenes mobiltelefoner mv., med henblik på at fastslå, om de pågældende er kendt i andre EU-lande som omrejsende kriminelle m.v. En søgning vil i stedet skulle ske gennem opkald til udstationerede medarbejdere fra Europol, der skal forestå manuelle opslag. En sådan anvendelse af manuelle søgninger gennem flere administrative led indebærer erfaringsmæssigt, at data ikke bringes i anvendelse i relevant omfang i det daglige politiarbejde.

Hertil kommer, at den moderne analysekapacitet, som dansk politi i disse år er ved at opbygge netop for at imødegå bl.a. alvorlig grænseoverskridende kriminalitet i vidt omfang forudsætter, at politiet kan udnytte de meget omfangsrige og valide efterretninger og oplysninger om udenlandske kriminelle, tendenser i kriminalitetsbilledet m.v., som Europol i den nærmeste fremtid vil stille til rådighed for fulgyldige medlemmer.

Skematisk overblik over en eventuel Europol-aftale.

	GÆLDENDE AD- GANG	NORGES AD- GANG	TILBUDT AD- GANG	KONKLUSION OG OPERATIV KONSEKVENSVURDERING**
Systemer/platform				
EIS (EUROPOL Infor- mation System)	Danmark har egen adgang til EIS og kan foretage direkte søgninger i databasen, ligesom opdateringer/lagring af oplysninger i EIS foretages direkte af Danmark via hhv. automatisk dataloader og manuelle opdateringer.	Norge har <u>ikke</u> direkte adgang til EIS, men kan anmode Europol om at foretage søgninger, ligesom Europol foretager opdatering/lagring af de informationer, som Norge sender ned.	Under den ordning, der generelt er blevet skitseret, vil Danmark fremover skulle fremsætte anmodning via Europol om søgning, opdatering og lagring af informationer.	På kort sigt (ca. 6 mdr. fra 1. maj 2017) vil Danmark med den skitserede adgang til oplysningerne i EIS være nogenlunde dækket ind, ligesom ordningen vurderes have en vis operativ værdi, idet der efter det oplyste etableres en 24/7/365 ordning for Danmark. Heretter vurderes den manglende direkte adgang til EIS gradvist at stille dansk politi i en væsentlig ringere position end de fuldgyldige Europol-medlemmer. Dette skyldes, at danske søgninger fortsat vil skulle rekvireres manuelt f.eks. ved telefonopkald eller elektronisk anmodning til en <i>Europol desk</i> hos Rigspolitiet/Europol. Denne fremgangsmåde vil være væsentlig langsommere end den fulde, og forbedrede, EIS adgang, der som led i implementeringen af QUEST, jf. nedenfor, vil være til rådighed ca. 6 måneder fra 1. maj 2017 for fuldgyldige Europol-medlemmer. Det er desuden ikke endelig afklaret, hvorvidt Europols svar på henvendelser vil være fuldstændige, eller der vil være tale om såkaldte hit/no hit. I tilfælde af en hit/no hit ordning vil det medføre, at dansk politi skal lave en yderligere forespørgsel til dataejeren for at få det fulde svar.
	I Danmark har Rigspolitiet (NEC), visse grænsepolitiafdelinger og PET adgang til EIS. Forespørgsler fra politikredsene (bortset fra de pågældende grænsepo-	Norge har oplyst, at Europol normalt foretager søgningen i EIS inden for to arbejdsdage. I særligt hastende tilfælde vil Europol kunne bistå inden for kortere tid.	Europol vil efter det oplyste dedikere ansatte, som står til rådighed for Danmark 24/7/365 til at foretage manuelle søgninger og lagre oplysninger i	Samlet operativ konsekvensvurdering: Væsentlig forringelse af den praktiske dataadgang med tilsvarende negativ virkning for understøttelsen af politiets operative og efterforskningsmæssige arbejde. Anvendelse af

* Det bemærkes, at det ikke har været muligt at indhente fuldt verificerbare oplysninger om Norges systemadgange, hvorfor der tages forbehold for oplysningernes validitet.

** Vurderingen er foretaget i lyset af de foreliggende oplysninger om den forventede ibrugtagning af EIS.

	<p>linjafdelinger) håndteres via NEC.</p>		<p>EIS.</p>	<p>manuelle søgninger gennem flere administrative led indebærer erfaringsmæssigt, at data ikke bringes i anvendelse i relevant omfang i det daglige politiarbejde.</p>
<p>QUEST</p>	<p>QUEST er et system interface (Single Search Web Service), som vil gøre det muligt for frontlinjepersonale i medlemsstaterne automatisk at konsultere Europols databaser i samme arbejdsgang som nationale databaser. Løsningen vil gøre det muligt at afvikle søgninger simultant i nationale databaser samtidig med søgninger i Europol, SIS II og Interpol ASF. Dette kan eksempelvis foregå via apps eller andet system.</p> <p>QUEST vil være tilgængeligt for medlemslandene til integration medio 2017.</p>	<p>Norge får ikke direkte adgang.</p>	<p>Danmark får ikke direkte adgang. Europol vil, som nævnt under punktet EIS, dedikere ansatte, som vil stå til rådighed for Danmark 24/7/365 til at foretage manuelle søgninger og lagre oplysninger i EIS. Det er uvist, hvordan disse ansattes adgang til QUEST vil blive administreret, og hvilke data de får adgang til.</p>	<p>Ved implementeringen af QUEST bliver der for medlemslandene indført en mere smidig og hurtig adgang til data, der vil kunne tilgås helt ud i forreste linje af det operative personale på gaden. En adgang medlemslandene har efterspurgt i flere år. Denne mulighed vil Danmark ikke kunne benytte, ligesom den allerede etablerede adgang til EIS for grænsepolitifdelingene skal tilbagevendes.</p> <p>Ligeledes vil implementeringen af QUEST i betydelig omfang forbedre både de analyse- og monitoringsmæssige muligheder, i takt med at der implementeres en forbedret mulighed for integrering (IDMS) mellem Europol's systemer og systemerne i de nationale politimyndigheder.</p> <p>I praksis vil den manglende deltagelse have to virkninger:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Dansk politi vil ikke kunne foretage direkte opslag i QUEST som led i det patruljerende politis opgavevaretagelse. Eksempelvis vil en antræfning af udenlandske personer mistænkt for kriminalitet ikke kunne understøttes gennem søgning fra betjentenes mobiltelefoner mv., med henblik på at fastslå om de er kendt i andre EU lande som (omrejsende) kriminelle. ii. Oplysninger i EIS vil ikke i samme grad kunne bringes i anvendelse som led i dansk politis løbende udarbejdelse af kriminalitetsanalyser, patruljeoplæg, monitorering af bandekriminalitet mv. (<i>intelligence-led policing</i>). Den moderne analysekapacitet, som dansk politi i disse år er ved at opbygge netop for at imødegå bl.a. alvorlig grænseoverskridende kriminalitet, vil således ikke uden QUEST optimalt kunne udnytte de meget omfattende og valide efterretninger og oplysninger om udenlandske kriminelle, tenden-

				<p>ser i kriminalitetsbilledet m.v., som ellers ville være tilfældet.</p> <p>Herudover vil den operative værdi for Danmark blive yderligere begrænset i takt med, at medlemslandene får en videre direkte adgang til f.eks. de informationer, der ligger i de respektive <i>focal points</i> (analytiske fokus-punkter, der anvendes til at søge data tværgående).</p> <p>Samlet operativ konsekvensvurdering: Den manglende adgang til QUEST vil indebære en mærkbar forringet dataadgang i forhold til fuldgyldige medlemmer af Europol og en deraf affledt ikke ubetydelig forringelse af adgangen for dansk politi til at imødegå alle former for grænseoverskridende kriminalitet. Herunder en begrænsning i forhold til den oplevelse af værdi og nærhed som Europol med QUEST vil kunne bidrage med.</p>
<p>SIENA (Secure Information Exchange network Application)</p>	<p>SIENA er et sikkert kommunikationssystem, hvor der kan udveksles informationer mellem landene. Danmark har fuld adgang.</p>	<p>Norge har efter det oplyste adgang.</p>	<p>Danmark vil fortsat få adgang.</p>	<p>Tilfredsstillende.</p>
<p>EPE (EUROPOL Platform for Experts)</p>	<p>EPE er en webbaseret portal for nationale eksperter. EPE giver mulighed for, at eksperter fra medlemsstaterne og ikke-medlemsstater kan dele viden, "best practice" m.v. EPE er ikke et operationelt system, men et system til vidensde-</p>	<p>Norge har efter det oplyste adgang.</p>	<p>Danmark vil fortsat få adgang.</p>	<p>Tilfredsstillende.</p>

	<p>ling om kriminalitetstbekæmpelse.</p> <p>Pt. er der etableret 51 platforme til forskellige emner. Medio 2016 serverer EPE 8.823 registrerede brugere.</p>			
<p>EUROPOL Malware Analysis Solution</p>	<p>Der er tale om et system, der gør det muligt for Danmark at sende en virus (malware) videre til Europol, hvor den herefter automatisk testes, herunder hvilken skade den kan forårsage. Systemet skaber mulighed for at analysere på tværs af angreb udført inden for hele EU. Systemet anvendes af NC3</p>	<p>Norge har efter det oplyste adgang.</p>	<p>Danmark får fortsat adgang.</p>	<p>Tilfredsstillende.</p>
<p>EUROPEAN Tracking System (ETS)</p>	<p>Formålet med ETS er at etablere en central gateway til at modtage data i et standardiseret format vedr. GPS overvågninger, der er transnationale. Europol vil via ETS suppor-</p>	<p>Norge har efter det oplyste adgang.</p>	<p>Danmark vil fortsat få adgang.</p>	<p>Tilfredsstillende.</p>

	<p>tere medlemsstaterne 24/7-365. Systemet er ikke endeligt operationelt</p>			
<p>FIU.NET (SØIK)</p>	<p>FIU.NET understøtter samarbejde for Financial Intelligence Units og ARO (Asset Recovery enheder – SØIK Sporningsenhed). Udvækslingen af oplysninger sker via SIF-NA.</p>	<p>Norge har efter det oplyste adgang.</p>	<p>Danmark får fortsat adgang</p>	<p>Tilfredsstillende.</p>
<p>EUROPOL Lærge File Exchange Server (Overførsel af data til Focal Points)</p>	<p>I forbindelse med udveksling af større datamængder stiller Europol dette system til rådighed. I Danmark anvendes systemet navnlig af NC3 til overførsel af materiale, der er beslågt i sager om f.eks. seksuelt misbrug af børn. Europol bearbejder og analyserer de indsendte data bl.a. med henblik på eventuel identifikation af bagvedliggende kriminelle netværk og</p>	<p>Norge benytter sig efter det oplyste af dette system, men oplyser, at de ikke har direkte adgang. Svaret er uklart.</p>	<p>Idet Norges svar er uklart, medfører dette uklarhed om Danmarks muligheder.</p>	<p>Det er af afgørende betydning for Danmark, at NC3 kan anvende dette system efter 1. maj 2017.</p>

	med henblik på eventuel koordinering af en samlet operation. Alle filer kryptereres inden de overføres fra dansk politi til Europol.			
CHECK THE WEB	Der er tale om en platform, hvor medlemsstaterne kan lagre information om websites, der indeholder information med relation til terror. Systemet er tilknyttet <i>focal point</i> , vedrørend Counter Terrorism.	Norge er efter det oplyste ikke en del af det relevante <i>focal point</i> , og benytter ikke denne platform. Norge har efter det oplyste mulighed for at tilmelde sig dette <i>focal point</i> . Australien er efter det oplyste tilmeldt dette <i>focal point</i> og har adgang til Check the Web	Danmark er tilmeldt dette <i>focal point</i> , og muligheden for at anvende Check the Web forventes at være uændret.	Tilfredsstillende.
TFTS (Terror Financing Tracking System)	TFTS er efter det oplyste et system, som skal bidrage til at identificere, spore og forfølge terrorister og deres netværk inden for rammerne af Europol's Terrorist Finance Tracking	Norge benytter sig efter det oplyste ikke af dette system.	Danmarks muligheder for anvendelsen fremover er uvist.	SØIK har oplyst, at det er afgørende for Danmark, at der fortsat er muligheder for anvendelse af systemet.

	ing Programme (TFTP). Systemet kan anvendes af PET og SØIK.			
EUROPOL Image and Video Analysis Solution	Systemet anvendes af EC3 og FP Twins. Systemet anvendes til at identificere og understøtte ofre for seksuelt misbrug af børn samt understøtte efterforskerne i forbindelse med identifikation af gerningsmændene gennem analyse af billeder og video. Systemet automatiserer og effektiviserer efterforsknings- og analyseprocesser.	Norges adgang er uvist.	Danmarks muligheder for anvendelsen fremover er uvist.	Det vurderes at være et værdifuldt analyseredskab, og dansk politi ønsker derfor mulighed for at anvende systemet efter 1. maj 2017. Systemet forventes at blive et afgørende efterforskningsmæssigt analyseredskab til brug for al tilgængelig billedmateriale i EU vedrørende seksuelt misbrug af børn, der via automatiserede processer vil kunne genkende særlige kendetegn i materialet. Herved kan store mængder billedmateriale via systemet screenes og analyseres hurtigt, inden efterforskere foretager den videre undersøgelse af de relevante materiale.
EAS (EUROPOL Analytic System)	Systemet forventes at kunne anvendes i november 2016.	Norge benytter sig efter det oplyste af EuropoL's analysekapaciteter.	Danmark vil fortsat kunne benytte sig af EuropoL's analysekapaciteter.	Tilfredsstillende.
EAS er EuropoL's analyse-system, som ansatte i EuropoL anvender til udarbejdelse af både internationale og nationale analyserapporter.				

	Ingen lande har direkte adgang til dette system. Danmark benytter sig af Euro-pol's analysekapacitet. Systemet anvendes i dag af Taskforce Fraternité (Analyse af terroranslagene i Paris og Belgien).			
Analysesbistand mv.				
IRU (Internet Referral Unit)	Enheden anvender systemet IRMA (Internet Referral Management). Systemet benyttes til at dokumentere internetsider med indhold, der anvendes til radikaliseringsformål. Systemet anvendes til at meddele hosting partnere, at sites med radikaliseringsindhold bør fjernes. Indtil nu er ca. 16000 sider blevet vurderet og ca 13000 suspenderet hos internet udbydere.	Norge benytter sig efter det oplyste af denne bistand/ser vice.	Danmark antages også fremover at kunne benytte sig af denne bistand/service.	Tilfredsstillende.
OSINT	Open source analy-	Norge benytter sig	Danmark antages	Tilfredsstillende.

(Open Source Intelligence)	ser, som Europol udarbejder til brug for landene.	efter det oplyste af denne bistand/service.	også fremover at kunne benytte sig af denne bistand/service.	
FORENSIC DATA (Data analyse af it-koster)	Forensic Data er overordnet set data, som stammer fra analyse af it-koster, dvs. computere, mobiltelefoner etc. Disse data vil typisk blive struktureret i en analyserapport, som f.eks. i forbindelse med sager om materiale med seksuelt misbrug af børn eller hacking. Europol stiller faciliteter til dataanalyse til rådighed for medlemsstater, men NC3 har ikke på nuværende tidspunkt gjort brug heraf. Umiddelbart kunne tjenesten dog muligt være relevant i forhold til sager, som involverer flere medlemsstater.	Norge benytter sig efter det oplyste af denne mulighed, men ikke direkte.	Danmark antages også fremover at kunne benytte sig af denne bistand/service.	Tilfredsstillende.
Adgang til deltagelse i Focal Points	Danmark deltager i en række relevante	Norge kan deltage i relevante <i>focal points</i>	Fremover vil Danmark fortsat	Der er angiveligt ikke eksempler på, at Norge er blevet "nægtet adgang", og derfor antages begge løsninger at være tilfredsstillende. Løsningen

	<p><i>focal points</i>. Danmark bidrager med oplysninger til Euro-pol's databaser. Euro-pol gennemfører analyser og bidrager med specifikke analyserapporter til de relevante lande, ligesom der i relevant omfang igangsættes operationer.</p>	<p><i>ints</i>. Det er et krav, at medlemsstaterne enstemmigt accepterer, at Norge deltager. Der er ikke kendskab til eksempler på, at Norge ikke har fået mulighed for at deltage i et <i>focal point</i>.</p>	<p>kunne deltage i de <i>focal points</i>, som Danmark allerede er medlem af per 1. maj 2017.</p> <p>Det er uvist, om Danmark fremover – ligesom Norge – skal have enstemmig accept fra de øvrige medlemsstater for at deltage, eller om der er mulighed for en automatisk accept, medmindre et medlemsland aktivt protesterer.</p>	<p>med den automatiske accept vil dog være at foretrække.</p>
<p>Adgang til informationer fra <i>focal points</i></p>	<p>Danmark har adgang til informationerne via Euro-pol</p>	<p>Norge har adgang til informationerne via Euro-pol</p>	<p>Danmark vil fortsat have adgang til informationerne via Euro-pol</p>	<p>På den korte bane er situationen umiddelbart uændret. Det forventes dog, at medlemsstaterne på sigt får direkte adgang til visse oplysninger i de relevante <i>focal points</i>, hvilket forringer dansk politis muligheder for anvendelse af informationerne i forhold til medlemslandene. Se bemærkningerne vedrørende EIS og QUEST.</p>
<p>Mødefora mv.</p>				
<p>Management Board</p>	<p>Euro-pol styres af Management Board, som er Euro-pol bestyrelse. Danmark er fast medlem af bestyrelsen, og hvert</p>	<p>Norge kan inviteres ad hoc til deltagelse i møder med Management Board. Norge har ingen stemmeret.</p>	<p>Danmark vil fortsat fast blive inviteret til møderne, men nu med observatørstatus og ingen stemmeret.</p>	<p>Den manglende stemmeret er beklagelig, men vurderes ikke at få afgørende betydning for Danmark.</p>

HENU (Heads of National Units)	medlemsstat har én stemme. Lederne af de nationale enheder mødes regelmæssigt, navnlig for at drøfte og løse problemer, der opstår i forbindelse med deres operationelle samarbejde med Europol. Danmark er fast medlem og deltager i disse møder.	Norge kan blive inviteret til deltagelse i disse møder. Norge deltager efter det oplyste ofte i møderne.	Danmark vil fortsat blive inviteret til disse møder.	Tilfredsstillende.	
NEC møder (National Empact Coordinator)	På disse møder drøftes EMPACT prioriteterne/projekterne og de tiltag, der iværksættes i forbindelse med disse.	Norge deltager ikke.	Det er uafklaret.	Det er afgørende for Danmark at deltage i disse møder med henblik på varetagelsen af vores engagement i EMPACT. Det har på det seneste NEC møde været drøftet, hvorvidt 3. lande skal have mulighed for at deltage i disse møder. Den endelige afklaring udestår fortsat.	
WG on ICT	WG on ICT er Management Boards rådgivende arbejdsgruppe i forhold til IT- og informationsmæssige forhold herunder teknologi.	Norge deltager ikke	Da der er tale om en underarbejdsgruppe til Management Board, må Danmarks fremtidige status formodes at være tilsvarende Danmarks deltagelse i Management Board.	I så fald tilfredsstillende, idet Danmark bør deltage i disse møder.	
WG Corporate Governance	WG on Corporate governance er Management Boards rådgivende arbejdsgruppe i forhold til	Uvist	Da der er tale om en underarbejdsgruppe til Mana-	I så fald tilfredsstillende.	

	<p>givende arbejdsgruppe i forhold til virksomhedsforhold, herunder personalemæssige forhold, HR strategi og lignende.</p> <p>DK deltager efter en konkret vurdering.</p>		<p>gement Board, må Danmarks fremtidige status forhandles at være tilsvarende Danmarks deltagelse i Management Board.</p>	
<p>EUCTF (European Union Cybercrime Task Force)</p>	<p>"EUCTF er et operationelt fokuseret strategisk forum, hvor lederne for EU-landenes cyber crime centre deltager. I EUCTF udveksles bl.a. oplysninger om konceptudvikling vedrørende operationel og teknisk udvikling inden for it-kriminalitet, herunder nye efterforskningsmetoder.</p>	<p>Norge deltager efter det oplyste fuldt ud i dette forum.</p>	<p>Danmark vil fortsat kunne deltage.</p>	<p>Tilfredsstillende.</p>
<p>Øvrige Forbindelsesofficerer</p>	<p>Danmark har en række forbindelsesofficerer på desken i Europol. Forbindelsesofficererne udgør et væsentligt og særdeles værdifuldt element i det europæiske politisamarbejde.</p>	<p>Norge har ligeledes forbindelsesofficerer på desken i Europol.</p>	<p>Danmark kan fortsat have forbindelsesofficerer. Europol er ikke afvisende over for at udstationere forbindelsesofficerer i Danmark i</p>	<p>Tilfredsstillende.</p>

				forbindelse med 24/7/365 ordningen. Den endelige løsning er uvis.	
JIT (Joint Investigation Teams)	Danmark deltager løbende i fælles efterforskningshold.	Norge deltager også i JIT's.	De JITs, som Danmark i sin egenskab af EU-medlemsstat har deltaget i, har været etableret og koordineret via Eurojust, der i relevant omfang har inddraget Europol. Det vil fortsat være muligt at deltage i fælles efterforskningshold i regi af Eurojust. Herudover vil det være muligt at etablere JITs bilateralt mellem Danmark og en eller flere medlemsstater	Tilfredsstillende.	
Mulighed for ansættelse i Europol	Danmark har en medarbejder ansat i Europol.	Norge har ingen ansatte, da dette kræver EU medlemskab/EU-nationalitet)	Ansættelse af danske medarbejdere i Europol vil fortsat være muligt.	Tilfredsstillende.	
Mobile Office	Europol bistår i visse tilfælde med "on spot" bistand til fore-	Norge kan ifølge det oplyste anmode om bistand.	Danmark vil fortsat kunne anmode om bistand fra det	Tilfredsstillende.	

sprøgsler i Europol
databaser (mobile
office). Danmark har
bl.a. benyttet sig af
denne service i for-
bindelse med Folke-
mødet på Bornholm
og Roskilde Festival.

mobile kontor.